

—Antiquitates Christianae. (Σύγγραμμα ὀκτώδης καὶ πολύτιμον).

Ὁ Ἄλεμάννος ἔγραψε καὶ πολλὰς σημειώσεις εἰς τὸν ὑπὸ Ἰακώβου Γρετζέρου ἐκδοθέντα ὁδηγὸν Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου⁽¹⁾.

Μητροφάνης Κριτόπουλος.

Ἐγεννήθη ἐν Βερόρια τῷ 1590 παρὰ Θεοδώρου. Προωρισμένος διὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸν στάδιον δωδεκαέτης παρεδόθη τῷ μητροπολίτῃ Βερόριας, ὑφ' οὗ ὠνομάσθη πρωτοαποστολάρχιος⁽²⁾· εἶτα δὲ τὸ μοναχικὸν ὑποδὺς τριβώνιον μετέβη εἰς Ἄθωνα, καὶ μετὰ μακρὰν ἐκεῖσε διαμονήν, ἐλθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν ὠνομάσθη πρωτοσύγγελος ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως. Περί τὰ 1620, ζήλω πραιτέρω γνώσεων, περιηγήθη τὴν Ἀγγλίαν καὶ Γερμανίαν, καὶ συνεσχέτισθη μετὰ τοὺς τότε περιβλέπτους τῶν δύο τούτων ἐθνῶν σοφοὺς, διορισθεὶς καὶ μέλος τῆς ἐν Ἀλφόρδῃ Ἀκαδημίας. Περί τὸ 1628 διερχόμενος ἐκ Βενετίας συνεφωνήθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἵνα παραμείνας διδάξῃ τὴν ἑλληνικὴν ἐπὶ ἓν ἔτος, ἀντὶ μισθώματος τριακοσίων ταλλήρων. Τῷ 1629 ἐπανέστρεψεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ περὶ τὸ 1630 προεχειρίσθη πατριάρχης Ἀλεξανδρείας. Παρευρέθη ὡς τοιοῦτος εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1638 συγκαροτηθεῖσαν περὶ τῆς διαδοχῆς ὁμολογίας τοῦ ψευδο-λουκάρεως σύνοδον, καὶ συνυπέγραψε τῷ ἀναθέματι· «Μητροφάνης ἐλέω Θεοῦ Πάπας καὶ Πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας.»

Ὁ Κριτόπουλος ἐχρημάτισε μαθητὴς Μαξίμου τοῦ Μαργουνίου, ἦν εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς, λατινικῆς, καὶ ἄλλων γλωσσῶν, τετριμμένος περὶ τὰς γραφὰς καὶ τὴν ἔξω σοφίαν. Συνεκρότησεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ λαμπρὰν βιβλιοθήκην, περὶ ἧς Νεκτάριος Πελοπίδης, ὁ ὕστερον Ἱεροσολύμων, γράφων πρὸς Γερμανὸν λέγει «Πολλὰ (βιβλία) παρ' Ἀγγλων καὶ Γερμανῶν, ἔτι καὶ Βενετίας ἐνταῦθα κεκόμικε Μητροφάνης ἐκεῖνος, ὁ πάννυθς πολλάκις διαλεγόμενός μοι ἔλεγεν, ὡς οὐδὲν ἔλλείπει βιβλίον τῆ ἐκείνου βιβλιοθήκῃ ἑλληνικῶν τε καὶ λατινικῶν μέχρι τοῦ τότε καιροῦ⁽³⁾». Τὴν εὐρυμάθειαν τοῦ Κριτοπούλου

(1) Rodota, Del Rito Greco.—Biographie Universelle.

(2) «Hoc officio (πρωτοαποστολάρχιος) functus fui ego Metrophanes Critopolis, Theodori filius, quum adhuc essem puer duodecim annorum, a Metropolita Berrhœnsi fui creatus impositione manuum πρωτοαποστολάρχιος. (Critopuli Emendationes, σελ. 75).

(3) Anecdota Mosqu. Matthai.

